

ĐỊNH HƯỚNG KIỂM TRA GIỮA HỌC KÌ II

MÔN NGŨ VĂN 7 (Năm học 2021-2022)

A. Phần câu hỏi: Thực hiện dạng câu hỏi Đọc-hiểu văn bản kết hợp tiếng Việt (8 điểm)

- Tên tác giả, tác phẩm, phương thức biểu đạt, thể loại...
- Cho đoạn văn, đoạn thơ hỏi nội dung, ý nghĩa, phát hiện các yếu tố ngữ pháp (câu rút gọn, câu đặc biệt, trạng ngữ, liệt kê,...)
- Đặt câu, chuyển đổi câu chủ động, bị động.

B. Phần tự luận: (2 điểm)

Viết đoạn văn (6-8 câu) giải thích câu tục ngữ:

1. Đói cho sạch, rách cho thơm.
2. Ăn quả nhớ kẻ trồng cây.
3. Một cây làm chẳng nên non
Ba cây chụm lại nên hòn núi cao.

ĐỀ CƯƠNG ÔN TẬP MÔN NGŨ VĂN 7- GIỮA HỌC KÌ 2

I. Phần văn bản

TT	Văn bản	Nội dung	Nghệ thuật	Ý nghĩa
1	Tục ngữ về con người và xã hội	- Thể hiện sự tôn vinh giá trị con người như đạo lí, lễ sống nhân văn... - Những bài học, lời khuyên về cách ứng xử cho con người ở nhiều lĩnh vực như: đấu tranh xã hội, quan hệ xã hội.	- Sử dụng cách diễn đạt ngắn gọn cô đúc, sử dụng các phép so sánh, ẩn dụ đối, điệp ngữ, tạo vần nhịp cho câu văn dễ nhớ dễ vận dụng	- Không ít những câu tục ngữ là những kinh nghiệm quý báu của nhân dân ta về cách nhìn nhận giá trị con người, cách sống và ứng xử hàng ngày.
2	Tinh thần yêu nước của nhân dân ta (Hồ Chí Minh)	- Dân ta có một lòng nồng nàn yêu nước đó là truyền thống quý báu. Truyền thống ấy được thể hiện trong lịch sử chống giặc ngoại xâm và trong cuộc chiến đấu ngày hôm nay. Nhiệm vụ của Đảng và nhà nước là phải phát huy hơn nữa tinh thần yêu nước của toàn dân	- Xây dựng luận điểm ngắn gọn súc tích, lập luận chặt chẽ, dẫn chứng toàn diện, tiêu biểu, chọn lọc. Từ ngữ gợi cảm. Câu văn nghị luận có hiệu quả. - Sử dụng biện pháp liệt kê, nêu các biểu hiện lòng yêu nước của nhân dân ta.	- Truyền thống yêu nước của nhân dân ta cần được phát huy trong hoàn cảnh lịch sử mới để bảo vệ đất nước.
3	Đức tính giản dị của Bác Hồ (Phạm Văn Đồng)	- Đức tính giản dị của Bác được thể hiện trong đời sống, trong quan hệ với mọi người, trong lời nói và bài viết. - Đức tính giản dị thể hiện phẩm chất cao đẹp của Hồ Chí Minh với đời sống tinh thần phong phú, hiểu biết sâu sắc quý trọng lao động, với tư tưởng và tình cảm làm nên tầm vóc văn hóa của người.	- Dẫn chứng cụ thể, lí lẽ bình luận sâu sắc, có sức thuyết phục. Lập luận theo trình tự hợp lí.	- Ca ngợi phẩm chất cao đẹp, đức tính giản dị của Chủ tịch Hồ Chí Minh. - Bài học về việc học tập và rèn luyện noi theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh

II. Phần tiếng Việt

TT	Câu	Khái niệm	Tác dụng	Ví dụ
1	Rút gọn câu	- Khi nói hoặc viết, có thể lược bỏ một số thành phần của câu tạo thành câu rút gọn	- Làm cho câu gọn hơn, vừa thông tin nhanh hơn, vừa tránh lặp lại những từ ngữ đã xuất hiện ở phía trước - Ngụ ý hành động đặc điểm nói trong câu là của chung mọi người (lược bỏ CN)	- Nuôi lợn ăn cơm nằm, nuôi tằm ăn cơm đứng. - Bao giờ cậu đi Hà Nội? - Ngày mai.
2	Câu đặc biệt	- Câu đặc biệt là câu không cấu tạo theo mô hình chủ ngữ vị ngữ	- Xác định thời gian nơi chốn diễn ra sự việc được nói đến trong đoạn; - Liệt kê thông báo về sự tồn tại của sự vật hiện tượng - Bộc lộ cảm xúc; gọi đáp	- Chim sâu hỏi chiếc lá: - Lá ơi! Hãy kể chuyện cuộc đời bạn cho tôi nghe đi! - Bình thường lắm, chẳng có gì đáng kể đâu.
4	Thêm trạng ngữ cho câu	- Về ý nghĩa : TN được thêm vào câu để xác định thời gian nơi chốn , nguyên nhân, mục đích cách thức diễn ra sự việc trong câu. - Về hình thức: TN có thể đứng ở đầu câu, cuối câu hay giữa câu. Giữa TN với Chủ ngữ và VNị ngữ thường có một quãng nghỉ khi nói hoặc một dấu phẩy khi viết.	- Xác định hoàn cảnh , điều kiện diễn ra sự việc nêu trong câu,góp phần làm cho nội dung câu được đầy đủ chính xác; - Nối kết các câu, các đoạn với nhau, góp phần làm cho đoạn văn, bài văn được mạch lạc.	- Mùa xuân , cây gạo gọi đến bao nhiêu là chim ríu rít. - Về mùa đông , lá bàng đỏ như màu đồng hun.
5	Chuyển đổi câu chủ động thành câu bị động	- Câu chủ động là câu có chủ ngữ chỉ người, vật thực hiện một hoạt động hướng vào người, vật khác (chủ thể của hoạt động) - Câu bị động là câu có chủ ngữ chỉ người, vật được hoạt động của người vật khác hướng vào (chỉ đối tượng hoạt động)	- Việc chuyển đổi câu chủ động thành câu bị động (và ngược lại chuyển đổi câu bị động thành câu chủ động) ở mỗi đoạn văn đều nhằm liên kết các câu trong đoạn văn thành một mạch thống nhất.	- Tập thể phê bình nó-> Câu chủ động. - Nó bị tập thể phê bình-> Câu bị động.
6	Cách chuyển đổi câu CĐ thành câu BD	Có hai cách: -Chuyển từ (Hoặc cụm từ) chỉ đối tượng hoạt động lên đầu câu và thêm các từ bị hay được vào sau từ (cụm từ) ấy. - Chuyển từ (cụm từ) chỉ đối tượng hoạt động lên đầu câu, đồng thời lược bỏ hoặc biến từ (cụm từ) chỉ chủ thể của hoạt động thành một bộ phận không bắt buộc trong câu.		- Một nhà sư vô danh đã xây ngôi chùa ấy từ thế kỉ XIII => Ngôi chùa ấy được nhà sư vô danh xây từ thế kỉ XIII. => Ngôi chùa ấy xây từ thế kỉ XIII.

III. Tập làm văn

- Nắm vững phương pháp viết đoạn văn giải thích câu tục ngữ: giới thiệu, giải thích (nghĩa đen, nghĩa bóng), ý nghĩa câu tục ngữ, bài học liên hệ bản thân.